

Kanadagås – fra svartelistet fremmedelement til edel sjeldenhet

Kanadagåsa har lenge hatt et frynsete rykte i Norge og Europa, etter at den ble innført fra Nord-Amerika og etablert seg i det fri. Nå har imidlertid Norsk Sjeldenhetskomité for Fugl (NSKF) godkjent funn som bekrefter at kanadagås – og dens mindre fetter polargås – begge forekommer som sjeldne trekkgjester som kan krysse Atlanterhavet på egenhånd, noe som bør gi kanadagåsa en helt annen og mer positiv gjenklang hos feltornitologer. Vi skal i denne artikkelen se litt nærmere på hvordan du skiller ville polar- og kanadagjess fra tamfuglbestandene.

Av Bjørn Olav Tveit

Kanadagåsa ble første gang påtruffet i Norge, i Trøndelag i juni år 1900. Da hadde den allerede blitt introdusert til flere av våre naboland, i Storbritannia allerede fra 1600-tallet. Først i 1936 ble den introdusert til Norge, da ved Røer gård på Nesodden i Oslofjorden. Fuglene på Nesodden begynte å etablere seg i det fri fra 1955, og arten ble senere aktivt satt ut både i Oslo og Trøndelag. I dag hekker kanadagåsa fåtallig i det meste av landet nord til Sør-Troms, og fugler fra den opprinnelig utsatte bestanden ses jevnlig også enda lenger nord. Dette har gitt kanadagås innpass på den infamøse Fremmedartslista, sammen med arter som mink og pukkellaks, arter som er erklært uønsket i Norge. Nylig har imidlertid Norsk Sjeldenhetskomité for Fugl (NSKF) gjennomgått funnmassen av kanadagjess som har dukket opp under omstendigheter som har vekket mistanke om at de er ville individer

som for egen maskin har funnet veien over Atlanterhavet. En rekke av disse har blitt godkjent som nettopp det. Ny systematikk deler dessuten «kanadagås» inn i to arter, polargås og kanadagås, med en rekke underarter. Vi skal her se litt nærmere på hvordan du skiller klinten fra hveten.

Taksonomi

Kanadagåsa ble tidligere regnet som en enkelt art som skilte seg fra andre gjess ved å ha lyst (ikke svart) bryst, sort hals og stor, hvit kinnfleck. Den hadde utbredelse over det meste av Nord-Amerika, over Aleutene og vest til Kurilene i det østlige Asia. Innenfor dette store utbredelsesområdet varierer imidlertid fuglene enormt i størrelse og fargetoner, fra de største i sør til de minste i nord, og fra de lyseste i øst til de mørkeste i vest. Bakgrunnen til den store variasjonen er å finne i kanadagjessenes hekkebiologi: Pardannelsen

skjer på hekkeplassene og paret holder sammen livet ut. Familiegruppen holder sammen hele det første året etter at ungene er klekket, og familien benytter de samme trekkveiene og overvintringsplassene, før de i samlet flokk trekker tilbake til sine faste hekkeplasser. På denne måten blir muligheten til å blande seg med fugler fra et annet område svært begrenset, og hver del av bestanden får dermed anledning til å rendyrke sine karaktertrekk. Dette mønstret er i motsetning til f.eks. de fleste ender, der pardannelsen skjer på overvintringsplassene og der hannen følger med hunnen tilbake til hennes hjemtrakter, noe som sikrer fri flyt av gener slik at artene blir nokså ensartede over store geografiske områder.

Det er gjort mange forsøk på å få orden i kanadagås-komplekset,

Kanadagås av underarten interior (med svalbardrein). Adventdalen, Svalbard, 26. mai 2011. Hode- og nebbprofil peker klart mot kanadagås, ikke polargås. Det er vanskelig å skille dem fra tamform på dette bildet, men har en litt nettere hodeprofil, noe mørkere bryst og en anelse beige tone i de hvite kinnene. Beskrevet som på størrelse med kortnebbgås, altså mindre enn en typisk norsk kanadagås. Tid og sted taler også for at det er snakk om ville fugler fra den amerikanske bestanden. Plassert i kat. A av NSKF. Foto: Inge Bakkeland.

på en måte som speiler variasjonen bedre enn å putte alle inn under én art. De mest ekstreme var kanadagåsforskerne Hanson (2006/2008), som splittet kanadagåsa opp i seks arter med hele 217 underarter, og makkeren hans Anderson (2010), som mente kanadagåsa heller burde splittes i 15 arter med 181 underarter. Selv om ikke anbefalingene fra Hanson og Anderson har blitt fulgt opp, sier det mye om den enorme variasjonen dette artskomplekset utgjør, og det er ikke utenkelig at det vil få følger i form av fremtidige endringer i taksonomi.

NSKF følger anbefalingene fra IOC World Bird List, som splitter det som til da var regnet som én art, kanadagås, inn i to arter. Disse har fått de norske navnene polargås (*Branta hutchinsii*) og kanadagås (*Branta canadensis*).

Polargjessene er jevnt over minst av vekst og hekker ved våtmarker på den arktiske tundraen i nord. Kanadgjessene er jevnt over større, og er i sterkere grad knyttet til våtmarker i skogkledde områder, både i lavereliggende og mer sydlig beliggende områder.

Polargås deles nå offisielt inn i fire underarter, mens kanadagås deles inn i syv:

Kanadagås *Branta canadensis* (Engelsk: Canada Goose)

- *B. c. canadensis*
(eng.: Atlantic Canada Goose)
- *B. c. interior*
(eng.: Todd's Canada Goose)
- *B. c. parvipes*
(eng.: Lesser Canada Goose)
- *B. c. maxima*
(eng.: Giant Canada Goose)

- *B. c. moffitti*
(eng.: Moffitt's Canada Goose)
- *B. c. occidentalis*
(eng.: Dusky Canada Goose)
- *B. c. fulva*
(eng.: Vancouver Canada Goose)

Polargås *Branta hutchinsii* (Engelsk: Cackling Goose)

- *B. h. hutchinsii*
(eng.: Richardson's Cackling Goose)
- *B. h. taverneri*
(eng.: Taverner's Cackling Goose)
- *B. h. minima*
(eng.: Ridgeway's Cackling Goose)
- *B. h. leucopareia*
(eng.: Aliutian Cackling Goose)

Hvis vi sammenlikner denne gjeldende taksonomien med anbefalingene fra Hanson og Anderson, er dette en sterkt

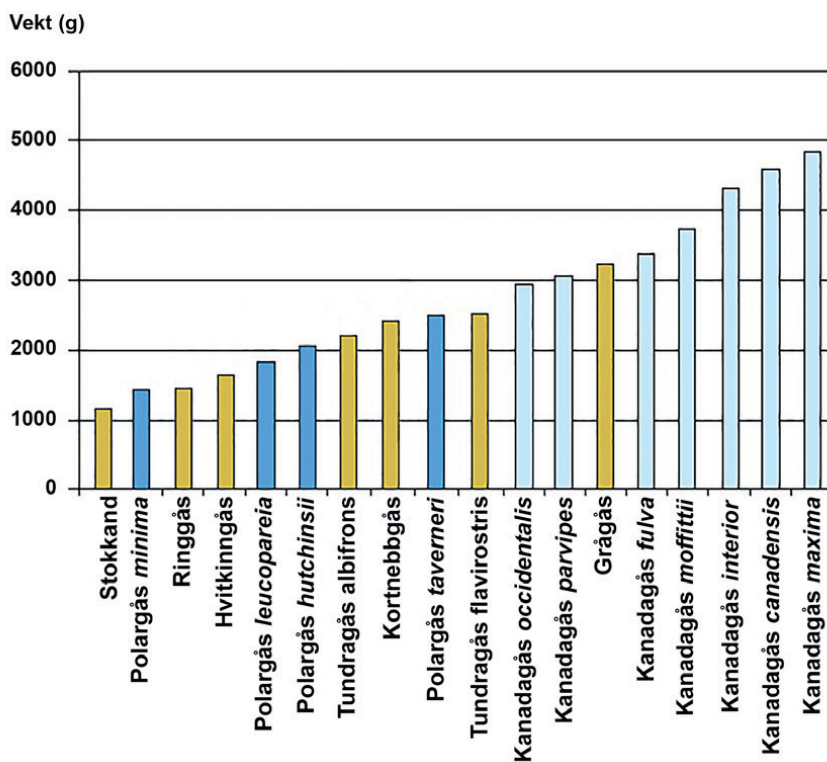
forenklet inndeling av komplekset. Dette er da også en av forklaringene på den store variasjonen man finner innenfor hver av disse offisielle artene og underartene.

Selv med den forenklete inndelingen IOC har valgt, er flere av disse taksonene (artene og underartene) vanskelige å skille med sikkerhet i felt, særlig når de opptrer utenfor sine normale utbredelsesområder. Spesielt vanskelige å skille fra hverandre, er polargås av underarten *taverneri* og kanadagås av underarten *parvipes*. Sistnevnte mistenkes da også for å være en hybridsverm mellom polargås *taverneri* og kanadagås *interior*. Det er også påvist at det forekommer hybridisering mellom flere av disse underartene i det fri. For feltornitologer er det alltid utfordrende å forholde seg til fugler som ikke sikkert lar seg identifisere. Så dels for å gjøre feltornitologenes liv enklere, og dels for å sikre at datamaterialet disse samler inn gjennom sin observasjonsvirksomhet ikke har for mange feil, har eBird (den internasjonale motsatsen til *artsobservasjoner.no*) fjernet muligheten til å registrere enkelte av disse underartene. I stedet har de gruppert noen av dem, slik at det totalt kun er syv taksoner som lar seg rapportere i eBird. Dette inkluderer alle fire underartene av polargås (selv om de også kan være utfordrende å identifisere), men kun tre underartsgrupper av kanadagås: de lyse og veldig store fuglene i *moffitti*/*maxima*-gruppen, de svært mørke fuglene i *occidentalis*/*fulva*-gruppen, og de lyse til litt mørkere, mellomstore fuglene i *canadensis*-gruppen, som også inkluderer *parvipes* og *interior*.

Trekkmønster, bestandsutvikling og bombepotensial

I Nord-Amerika er de sørligste bestandene mer eller mindre stand- og streiffugler. De nordligste bestandene er imidlertid utpregede trekkfugler som hekker i arktisk Canada og Alaska og som trekker ned til prærien og våtmarkene i hoveddelen av USA og Nord-Mexico. De mest langttrekkende populasjonene tilbakelegger hele 4500 km hver vei, til dels over åpent hav. Til sammenlikning er det om lag 2600 km fra Nord-Canada til Svalbard, og 3800 km fra Newfoundland til Sør-Norge. Disse fuglene burde derfor ikke ha problemer med å nå oss for egen maskin.

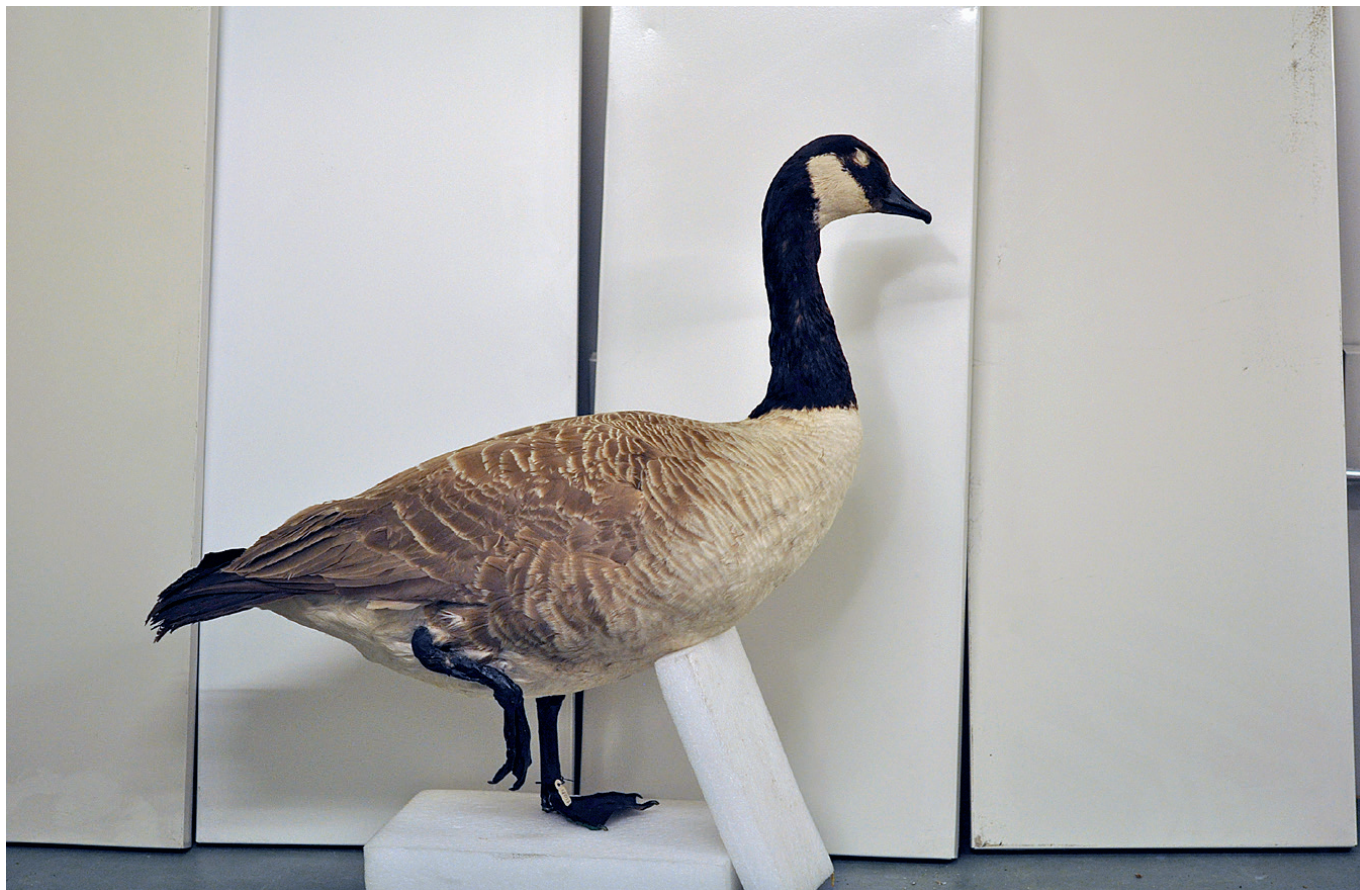
På vestkysten av Grønland hekker kanadagås *interior*, og disse ser ut til å

Sammenlikning av gjennomsnittlig kroppsvekt hos polargås (mørkeblå) og kanadagås (lyseblå) samt noen av artene de ofte kan sammenliknes med i en norsk kontekst (gulbrun). Merk at det innen hver av disse taksonene er stor individuell variasjon. Hannene er i gjennomsnitt noe større enn hunnene, og ungfugler er gjerne betydelig mindre enn de voksne. Illustrasjon basert på Sibley (2007) og Madge & Burn (1987).

Kartet illustrerer den omtrentlige utbredelsen av polargås (rødt) og kanadagås (grønt) i Nord-Amerika, samt deres viktigste overvintringsområde (blått omriss). Overgangene mellom de 11 taksonene er ikke klart definert. Det er en klar tendens til at de er lysere i øst og gradvis mørkere i vest på det nordamerikanske kontinentet, og at de er mindre i nord og større i sør. De nordlige bestandene er langdistansetrekkfugler, mens de sørlige er stand- og streiffugler.

Norges første kanadagås, fra Stjørnfjorden, Ørland, Trøndelag, 22. juni 1900. Mål og utseende kan passe både en fugl fra den europeiske bestanden og en ekte amerikaner av canadensis-typen. Tid og sted kan gi et visst grunnlag for å mistenke amerikansk opphav. Funnet er henlagt av NSKF, men senere isotopanalyser kan kanskje bringe klarhet i saken. Foto: NTNU Vitenskapsmuseet.

være i spredning mot nordøst. Dette er da også den underarten av kanadagås det er mest sannsynlig å finne i NV-Europa, ikke minst på Svalbard. En rekke av de grønlandske kanadagjessene er merket, bl.a. med halsringer. Blant underartene av polargås er det den nordøstlige nominatformen *hutchinsii* som er mest aktuell som ekte streifgjess til Europa. Men alle polargås- underartene er langdistansetrekkerere, så det er grunn også til å ha disse i bakhodet når man blir konfrontert med en polargås-kandidat. Den minste underarten, *minima*, er særlig populær i fugleparker i Europa, så NSKF har så langt valgt å plassere disse i kategori E, dvs. antatte rømlinger fra europeisk fangenskap. I fangenskap er hybridisering også mer vanlig enn ute i naturen. Det har dessuten på Kontinentet etablert seg en egen bestand av forvillede, eksotiske *Branta*-gjess, ofte referert til som «North Holland Geese». Dette er en herlig miks av bl.a. ringgjess, hvitkinngjess, polargjess og kanadagjess. Fugler fra denne bestanden bærer ofte tydelige spor av hybridisering, men i mange tilfeller kan de være svært lik en av de rene underartene.

De norske funnene

NSKF har de siste årene gjennomgått nærmere 100 funn av fugler som var mistenkt for å være spontant (naturlig) forekommende polargås eller kanadagjess. Fram til og med 2022 har konklusjonen blitt 15 funn godkjent som antatt spontant forekommende polargås (kat. A), seks av polargås underart *minima* (kat. E), og 29 funn av antatt spontant forekommende kanadagås (kat. A). Resten av de undersøkte funnene ble vurdert å være utilstrekkelig dokumentert for sikker identifikasjon og kategorisering. Én av de vurderte fuglene ble konkludert å være en hybrid mellom hvitkinngås og enten polar- eller kanadagås. Tilsvarende mistanker omgir også enkelte av de andre funnene som ble vurdert å være utilstrekkelig dokumentert.

Det første norske funnet av antatt spontant forekommende polargjess dreier seg om to fugler fra Skeisvatnet, Haugesund 3. desember 2000, og den første antatt spontant forekommende kanadagåsa stammer fra Kvasseheim, Hå 11.–12. oktober 2001. Landets første funn av kanadagås, fra Trøndelag i år 1900, kan se ut som en fugl fra den

forvillede, europeiske bestanden. Det betyr ikke nødvendigvis at den er det. Eventuelle fremtidige isotop-analyser av det skinnlagte eksemplaret vil kanskje kunne gi svar på om denne fuglen stammer fra Europa eller Nord-Amerika.

Situasjonen i våre naboland er at det kun er Finland som til en viss grad har dukket ned i materien, og her har de inntil videre godkjent to funn av spontant forekommende polargås u.a. *hutchinsii*. I Storbritannia er det publisert 69 individer av antatt spontane polargjess og 41 av kanadagjess til og med 2021. Det er også publisert en rekke funn av antatt spontane kanadagjess og polargjess fra Irland.

Hvordan finne en vill kanada-/polargås i Norge

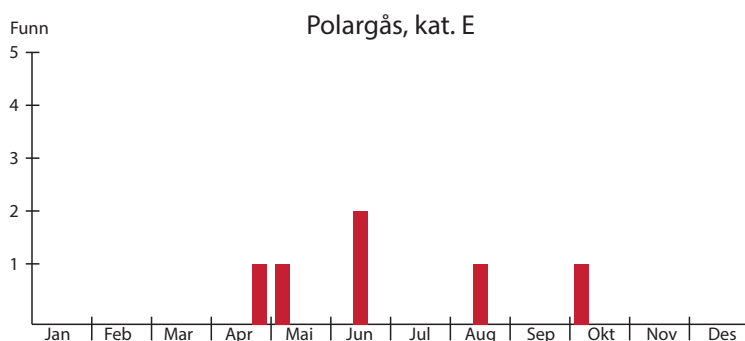
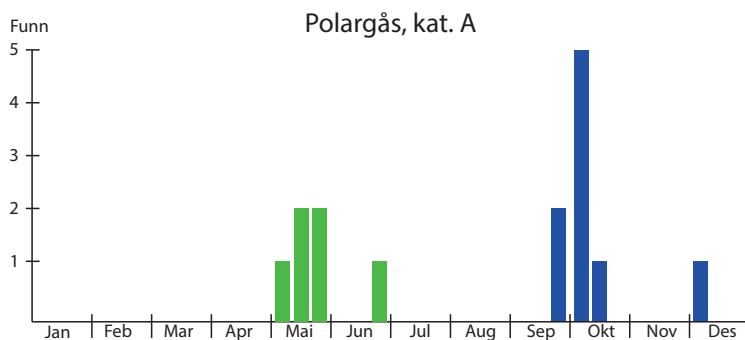
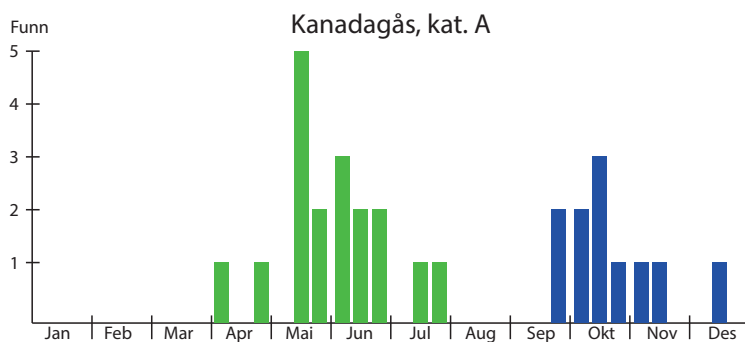
Ettersom den ekte varen fra Nord-Amerika kan være svært lik våre vanlige kanadagjess, er det enkelte ting du bør være særlig oppmerksom på hvis du vil finne en kandidat selv. Ser du en «kanadagås» på en årstid eller på et sted du normalt ikke finner kanadagås, er det grunn til å være på vakt. Det samme gjelder hvis det dukker opp en enslig «kanadagås» i en flokk med ville,

trekkende gjess, særlig kortnebb- eller hvitkinngås. Selv om også «the real deal» kan se ut som vanlig kanadagås, vil de aller fleste nordamerikanere i større eller mindre grad skille seg fra vanlig kanadagås på å være enten mindre, slankere og/eller mørkere i brystet, sammenliknet med en vanlig kanadagås. Den vil også kunne ha andre subtile forskjeller, f.eks. at den ser «snillere» ut i ansiktsuttrykket, som følge av ørsmå forskjeller i nebb- og hodeform.

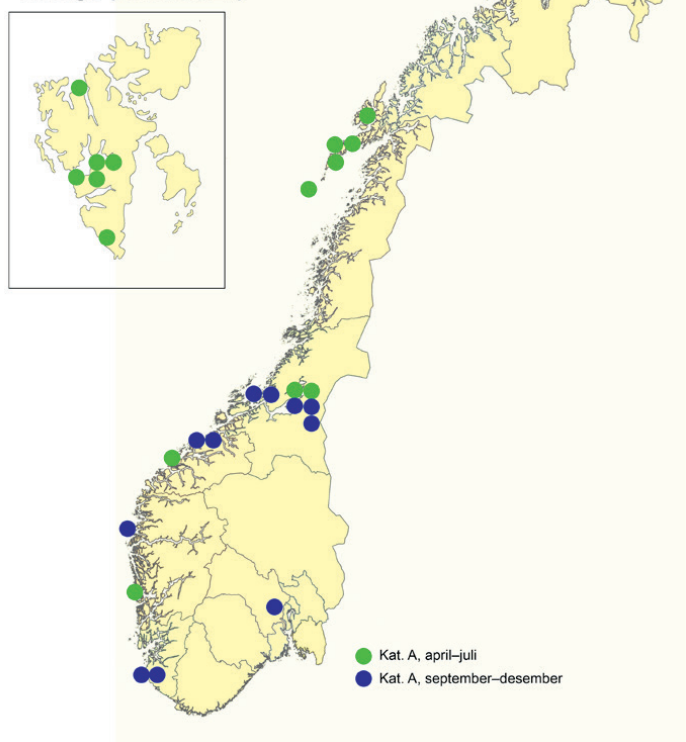
Når kandidaten først er funnet, kommer jobben med å dokumentere fuglen. Prøv å få bilde av fuglen med hodet i ren profil, slik at nebb- og hodeform kan vurderes. Det er også svært viktig å få dokumentert størrelsen, så prøv å få med andre fugler – helst andre gjess – på bildet. Og som alltid er det en stor fordel med mange bilder, siden det er lett å bli lurt av et enkelt bilde.

Hvordan skille polar- og kanadagås

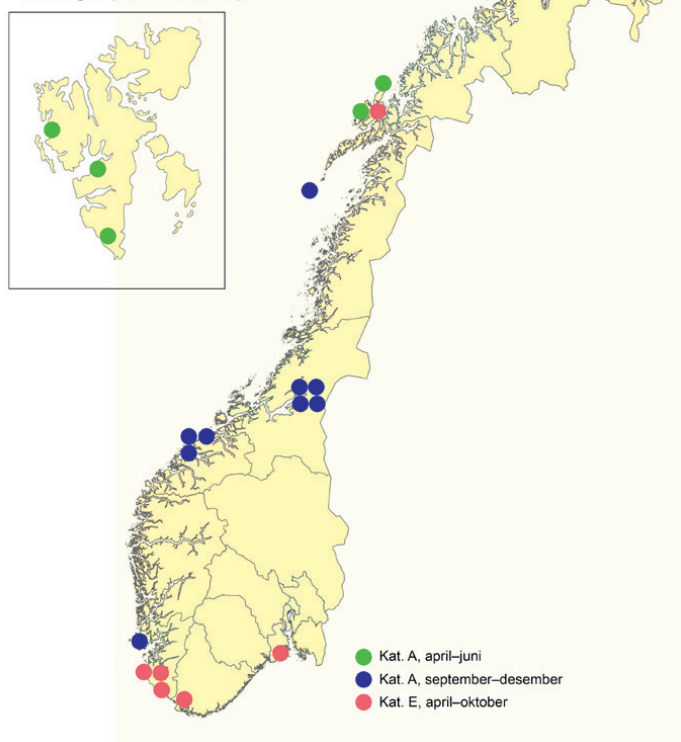
Det å fastslå eksakt hvilken art eller underart du har med å gjøre, kommer gjerne i tredje fase, etter oppdagelse og dokumentasjon. NSKF har i likhet med andre europeiske lands sjeldenhetskomiteer valgt å publisere mange av funnene uten å angi eksakt hvilken underart/populasjon de tilhører. Men

Kanadagås *Anser canadensis*, kategori A i Norge (t.o.m. 2022)

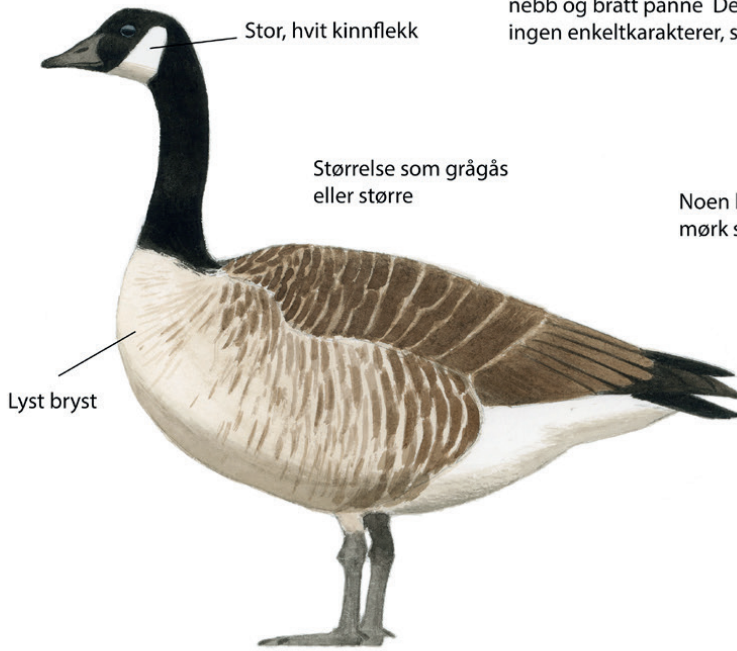

Polargås *Anser hutchinsii*, kategori A og E i Norge (t.o.m. 2022)

Fordeling av funn gjennom året og geografisk i Norge. Merk at fugler som har holdt seg i lengre perioder, kun er representert her med den første dato. Noen funn består også av mer enn ett individ.

Generelt: Kanadagås av alle underarter har stort nebb og flat panne, mens polargås har lite nebb og bratt panne. Dette gir de to artene distinkt forskjellige hodeprofiler. For øvrig er det ingen enkeltkarakterer, snarere en kombinasjon av karakterer som skiller taksonene.

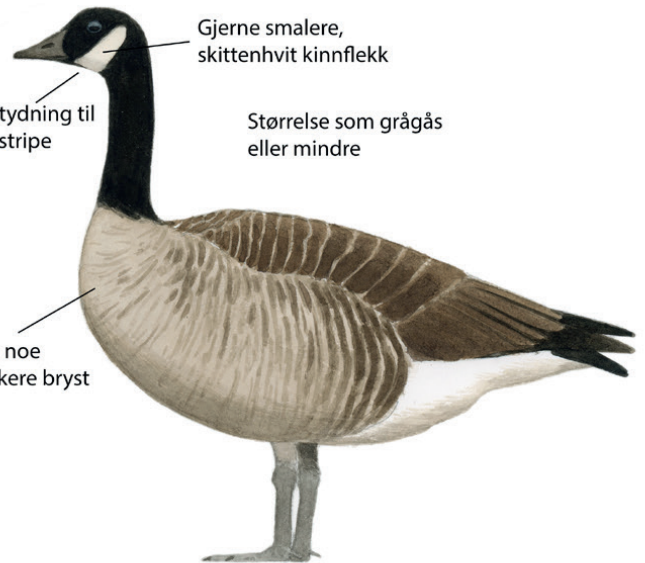

Stor, hvit kinnflekk

Størrelse som grågås eller større

Lyst bryst

Kanadagås, fra frittlevende europeisk bestand

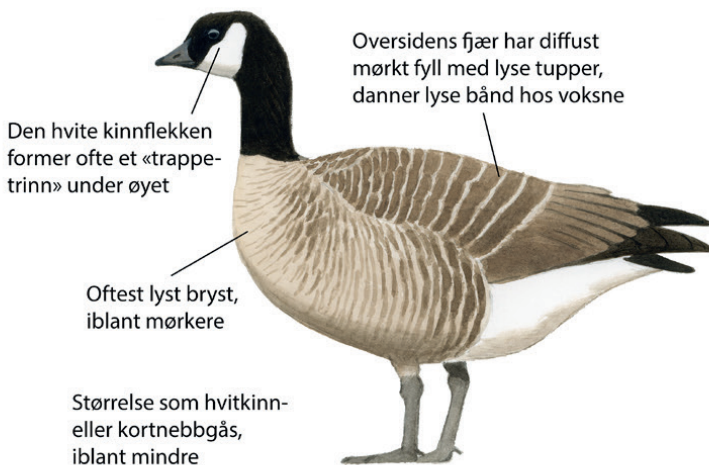
Gjerne smalere, skittenhvite kinnflekk

Noen har antydning til mørk strupe stripe

Størrelse som grågås eller mindre

Ofte noe mørkere bryst

Kanadagås, u.a. interior

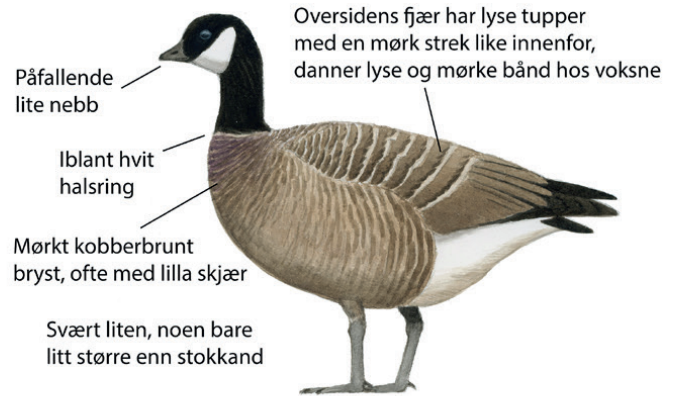
Den hvite kinnflekken former ofte et «trappetrinn» under øyet

Oversidens fjær har diffust mørkt fyll med lyse tupper, danner lyse bånd hos voksne

Oftest lyst bryst, iblant mørkere

Størrelse som hvitkinne- eller kortnebbgås, iblant mindre

Polargås, u.a. hutchinsii

Påfallende lite nebb

Oversidens fjær har lyse tupper med en mørk strek like innenfor, danner lyse og mørke bånd hos voksne

Iblant hvit halsring

Mørkt kobberbrunt bryst, ofte med lilla skjær

Svært liten, noen bare litt større enn stökkand

Polargås, u.a. minima

Illustrasjoner: Øivind Egeland

Kanadagås fra den europeiske, forvillede bestanden er en blanding av flere underarter, særlig canadensis og maxima, og likner mest den førstnevnte. De er typisk store, gjerne tydelig større enn grågås, har lyst bryst og store, hvite kinnflekker. Ser du en flokk med slike, vil du også kunne legge merke til stor individuell variasjon i størrelsen, der voksne hanner er størst og ungfugler er mindre av vekst.

Kanadagås av underarten interior. Dette er den mest sannsynlige underarten for en vill, amerikansk langdistansetrekker til Norge. Den er typisk mindre enn en norsk kanadagås, iblant bare litt større enn hvitkinngås. I tillegg har den noe slankere hode- og nebbprofil. Typiske individer har smalere hvite kinnflekk, som gjerne er lett beige-tonet, samt noe mørkere bryst (men vær obs på hybrider med hvitkinngås, som ofte avsløres av svartaktig bryst). Denne og flere andre villlevende taksoner har iblant en mørk, langsgående strupe stripe, i motsetning til normale, norske kanadagjess.

Polargås av underarten hutchinsii. Dette er den mest sannsynlige polargås-underarten for en vill (spontan) gjest til Norge. Den er typisk lys i brystet, selv om enkelte også kan være mørkere her. Den hvite kinnflekken har gjerne form som et lite «trappetrinn» under øyet. Den mangler som regel tydelige mørke bånd på oversiden, i motsetning til de andre polargås-underartene. Alle taksonene av polargås skiller seg fra kanadagås på det lille nebbet i relasjon til hode og hals, om enn i varierende grad.

Polargås av underarten minima. Dette er den underarten som trekker lengst av alle i polargås/kanadagås-komplekset, helt fra Nordvest-Alaska til California, og burde i så måte kunne dukke opp spontant hos oss. Den er imidlertid også svært populær i fangenskap i Europa, så sannsynligheten for en rømling herfra er stor. Den er svært liten av vekst og med et ekstremt lite nebb. Fjærdrakten er som regel påfallende mørk, særlig i det brune, ofte lillaskimrende brystet. I overgangen mellom den sorte halsen og brune brystet, kan den ha hvit halsring, en karakter som er enda mer typisk for underarten på øyrekka Aleutene, leucopareia. Minima, leucopareia, og iblant også taverneri, kjenntegnes i tillegg ved at hver enkelt fjær på oversiden har et nokså skarpt avsatt, mørkt subterminalbånd like innenfor den lyse bremmen, noe som resulterer i både mørke og lyse tverrbånd på oversiden hos voksne fugler.

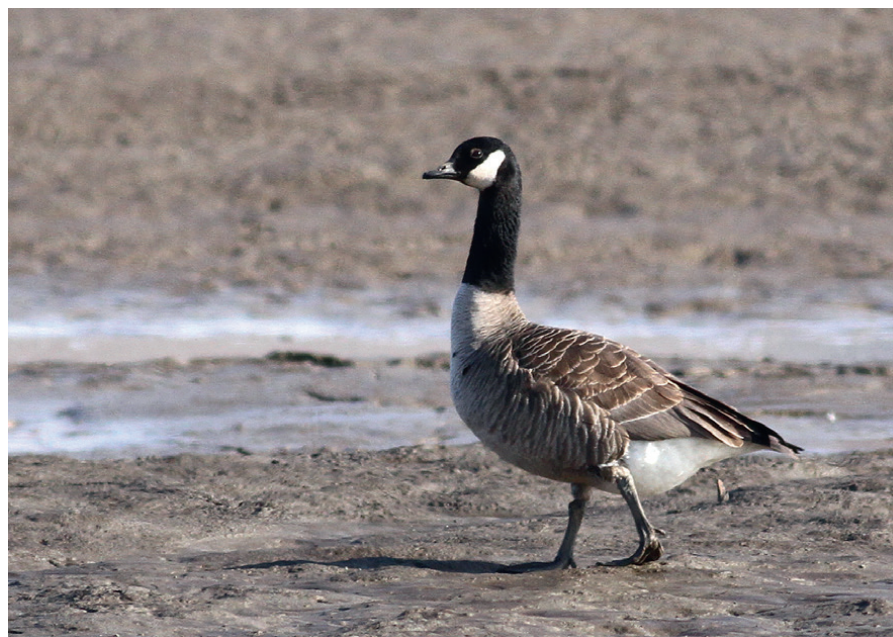

Kanadagås av underarten interior/parpipes, med hvitkinngås i forgrunnen, Melværet, Askvoll, Vestland, 10.–19. oktober 2021. Når slike fugler er avbildet sammen med andre gjess får man et godt vurderingsgrunnlag, og vi ser her at denne kanadagåsa er klart mindre enn en vanlig, «norsk» kanadagås. Merk at den også er mørkere i brystet, og med en noe smalere og litt skittentonet hvit kinnflekk enn hva vi er vant til fra fugler fra vår hjemlige kanadagås-bestand. Plassert i kat. A av NSKF. Foto: Ola Nordsteien.

de fleste observatører vil i det minste prøve å snevre det ned til art: Er det en polargås eller er det en kanadagås? Den viktigste enkeltkarakteren er nebbstørrelse i relasjon til hodet: En klassisk polargås har et lite nebb i forhold til et stort, rundt hode – og de har ofte bratt panne og nesten firkantet hodeform. En klassisk, vill kanadagås minner veldig om vår vanlige kanadagås, med et ganske stort og langt nebb i relasjon til et mindre, rundere hode – som regel med en panne som skråner jevnt ned mot nebbet. Polargås har i tillegg som regel en tykk, kort hals, mot kanadagjessenes lengre og tynnere «svanehals». Størrelsen er også vesentlig, med de minste polargjessene nesten ned i stokkandstørrelse, opp til rundt hvitkinngåsstørrelse. De ville kanadagjessene kan også være ganske små, mindre enn hvitkinngås, og de går oppover til vanlig kanadagåsstørrelse, altså større enn en gjennomsnittlig grågås. Lyden kan også gi en pekepinn, der polargjessene ofte har lyse, bjeffende lyder som minner om kortnebbgås, mens kanadagjessene har dypere og mer klangfulle «onk-onk» som kan lede tankene mot sangsvane.

Det å ta skrittet videre mot å underartsbestemme fuglen, er gjerne langt vanskeligere. Da spiller detaljer i fjær-

drakten inn, så som eventuell forekomst av mørk strupestripe eller hvit halsring, forekomst av hvitt i pannen, eksakt form på den hvite kinnflekken, detaljer i vingedekkerne, eksakt kroppsstørrelse

Polargås av u.a. hutchinsii, Longyearbyen, Svalbard 6. juni 2018. Det lille nebbet i relasjon til hode og halstykkelser, plasserer denne fuglen trygt som en polargås. Det lyse brystet og mangelen på mørke streker innenfor de hvite strekene på ryggen, utelukker minima og de andre polargås-underartene. Hutchinsii er imidlertid variabel og kan iblant være betydelig mørkere enn dette, særlig i brystet. Når fuglen er alene på bildet, er størrelse nærmest umulig å vurdere. Tid og sted taler også for at det er en vill amerikaner. Plassert i kat. A av NSKF. Foto: Paul Dufour.

og graden av mørkt bryst. Det kan også være verdifulle ledetråder i mytemønstre og i hvor langt de sammenfoldede vingene stikker ut bak halen. Felles for disse karakterene er at de er variable og til dels subtile, og ingen enkeltkarakter er å regne som sikre. Men underartsbestemmelse er altså heller ikke alltid nødvendig for å få fuglen publisert som spontant forekommende. Med god dokumentasjon, og mer forskning på feltet, vil kanskje fuglen din kunne bli nærmere bestemt på et senere tidspunkt. Og skulle du være så heldig å få tak i biologisk materiale fra fuglen, f.eks. i form av mistede fjær eller ekskrementer, vil det være svært verdifullt for senere DNA- eller isotopanalyser.

Ville gjess, rømlinger eller hybrider

Det siste viktige steget er å forsøke å avgjøre om det er en ekte, vill amerikaner, eller om det er en som har rømt fra fangenskap – ev. en «North Holland Goose» fra den forvillede, kontinentale bestanden. Her vil også fenologien kunne gi en pekepinn: Midtsommerfunn på Sørlandet peker i retning av en parkfugl, mens et mai-funn på Svalbard peker mer i retning spontan forekomst. Sjekk også eventuell forekomst av ringer på beina eller rundt halsen. Hvis fuglen du har funnet viser tegn til å være blant de mørkeste, vestamerikanske formene, er det mindre gunstig enn om den er av

Polargås av u.a. minima, sammen med en kanadagås fra den forvillede, norske bestanden, Lonavatnet, Sandnes, Rogaland, 15. mars 2014. Dette er den minste av polargås-undertartene, og de minste individene er knapt større enn en stokkand. Det svært lille nebbet, sammenliknet med hode og hals, gir den et særegent utseende. Merk også det mørke, bruntonede brystet (ofte med lilla skjær) og de mørke strekene (subterminalbånd) innenfor de hvite strekene på ryggfjær og dekkere. Hvit halsring er iblant tydelig på denne underarten, selv om det er en karakter som i enda større grad forbindes med underarten leucopareia. Selv om denne underarten er blant de som trekker lengst, og i så måte burde kunne nå Europa på egne vinger, er den såpass vanlig i fangenskap i europeiske fugleparker, at den nærmest automatisk regnes som en rømling. Plassert i kat. E av NSKF. Foto: Bjørn-Tore Rekve Seim.

de lysere, østamerikanske underartene. Merk at også de sistnevnte gjerne er litt mørkere enn våre vanlige kanadagjess. Vær også oppmerksom på at hybrider mellom diverse arter kan forekomme, både ville og tamme. Disse kan være svært like polargjess, men avslører seg ofte på å være unormale på et eller annet vis, f.eks. ved å ha unormalt mye hvitt i hodet eller mørk hals som streker seg ned til brystet, hvilket indikerer gener fra hvitkinngås. God dokumentasjon er essensielt også for å avkrefte eller bekrefte dette.

Takk

Takk til NSKF for gode diskusjoner gjennom flere år, og særlig til komiteens sekretær Tor Olsen for kommentarer til teksten og hjelp til å fremskaffe bilder, samt til Øvind Egeland for fremragende illustrasjoner.

Referanser

Anderson, B. W. 2010. *Evolution and taxonomy of White-cheeked Geese*. AVVAR Books, Blythe, California.
 Banks, R. C., Cicero, C., Dunn, J. L., Kratter, A. W., Rasmussen, P. C., Remsen, J. V. Jr., Rising, J. D. & Stotz, D. F. 2004. Forty-fifth supplement to the American Ornithologists' Union Check-list of North American Birds. *Auk* 121: 985–995.
 Finnish rarities committee. 2017. Working document reassessment in Finland.

Fox, A. D., Sinnett, D., Baroch, J., Stroud, D. A., Kampp, K., Egevang, C. & Boertmann, D. 2012. The status of Canada Goose *Branta canadensis* subspecies in Greenland. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 106 (2012): 87–92.

Garner, M. 2011. Birding Frontiers (website). Latest on White-cheeked Geese a.k.a. Canada Geese.

Garner, M. and friends 2008. *Frontiers in Birding. Greater Canada Geese and Arctic (Lesser) Canada Geese*. BirdGuides Ltd.

Hanson, H. C. 2006. *The White-cheeked Geese: Branta canadensis, B. maxima, B. «lawrensis», B. hutchinsii, B. leucopareia, and B. minima: Taxonomy, Ecophysiological Relationships, Biogeography, and Evolutionary Considerations, vol. 1: Eastern Taxa*. AVVAR Books, Blyth, California

Hanson, H. C. 2008. *The White-cheeked Geese: Branta canadensis, B. maxima, B. «lawrensis», B. hutchinsii, B. leucopareia, and B. minima: Taxonomy, Ecophysiological Relationships, Biogeography, and Evolutionary Considerations, vol. 2: Western Taxa*. AVVAR Books, Blyth, California

Irish Rare Birds Committee 2013. Irish Rare Birds Committee review of presumed vagrant Canada Goose *Branta canadensis* records to ascertain the occurrence of Cackling Goose *Branta hutchinsii*. *Irish Birds* 9: 613-622.

Kristiansen, J. N & Jarrett, N. S. 2001. Nest sites of the newly established Canada Goose population in West Greenland. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 95 (2001): 173-176.

Madge, S. & Burn, H. 1987. *Wildfowl: An Identification Guide to the Ducks, Geese and Swans of the World*. A & C Black (Publishers) Ltd.

Sibley, D. 2007. *Distinguishing Cackling and Canada Goose*. www.sibleyguides.

com/2007/07/identification-of-cackling-and-canada-goose/

Slaterus, R. 2020. Birding in north-western Europe (blogposts): North Holland Goose – a new species in the making, and North Holland Goose – part 2.

Bjørn Olav Tveit

Bjørn Olav Tveit (f. 1970) har vokst opp i Bærum og trådt sine barnesko som fuglekikker på Fornebu. Etter mange år som aktiv i andre deler av landet, blant annet som leder for Utsira fuglestasjon, samt som forfatter av flere fuglebøker, deriblant lokalitetsboka *Guide til Norges fugleliv*, har han funnet tilbake og bruker nå det meste av sin energi nettopp på Fornebu og andre lokaliteter i området, i kraft av å være naturvernkontakt i BirdLife Norge Asker og Bærum lokallag.